

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Дека́н факультету
Євгенія НОВАК
“28” листопада 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ
(ХУДОЖНІЙ РОЗПИС)

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

Освітньо-професійна

програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Спеціальність Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

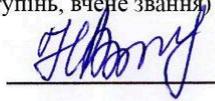
Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна майстерність» **складена відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»**

Розробник (ки): Толошняк Олександр Вікторович - ас. кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

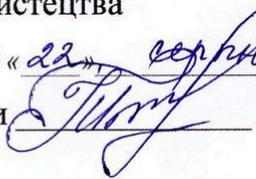
Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни: Толошняк Олександр Вікторович - ас. кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

(П.І.Б. викладача (ів), посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП **Наталія ГАТЕЖ**

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол No 2 від «22» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Мирослава ЖАВОРОНKOVA**

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол No 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Оксана ГАЛУНКА**

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна "**Професійна майстерність**" є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, предметом вивчення дисципліни є багата культурна спадщина Буковини, яка втілюється через різноманітні види декоративно-прикладного мистецтва. Ця спадщина є результатом багатовікової творчої діяльності майстрів регіону, що формувалася під впливом історичних, соціальних, етнічних та економічних особливостей Буковини. У рамках дисципліни студенти знайомляться з традиційними техніками, матеріалами, орнаментикою та символікою декоративно-прикладного мистецтва, розвиваючи практичні навички для створення власних художніх виробів, які поєднують регіональні традиції з сучасними художніми тенденціями.

Робочою програмою освітньої компоненти «**Професійна майстерність**» передбачені мета та завдання вивчення навчальної дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати, яких має набути здобувач ОП, критерії оцінювання навчальних досягнень студента та інші основні її структурні елементи (складові).

Мета навчальної дисципліни: розвиток у студентів практичних навичок у створенні декоративно-прикладних виробів, оформленні середовища та виготовленні інтер'єрних і виставкових елементів. Курс спрямований на те, щоб студенти, починаючи з базових знань, поступово перероджувалися в професіоналів, здобуваючи нові навички через різноманітні практичні завдання. Вони навчаються ефективно використовувати графічні редактори та комп'ютерні технології для створення оформлень, розробки реклами та інших сучасних рішень. Цей процес дозволяє кожному студенту знайти свій індивідуальний творчий шлях, розвивати свій особистий стиль і професійні якості, відповідати сучасним вимогам ринку та адаптуватися до новітніх технологічних тенденцій.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

1. Розвивати навички проведення досліджень і збору інформації: навчити студентів проводити передпроектні дослідження, що включають аналіз існуючих рішень, тенденцій і технологій у декоративно-прикладному мистецтві.

2. Ознайомити з основами проектування: навчити студентів формувати ідеї і створювати проекти декоративно-прикладного мистецтва, використовуючи різні техніки та матеріали.

3. Сформувати практичні навички у створенні мистецьких проектів: забезпечити студентів знаннями та вміннями для реалізації проектів в оформленні середовища, інтер'єрних вставках та виставкових елементах.

4. Розвивати креативний підхід та адаптацію до різних завдань: показати студентам нетрадиційні підходи до виконання завдань, щоб вони могли адаптуватися до змінюваних вимог та специфіки проектів.

5. Забезпечити ґрунтовне освоєння технік і матеріалів: навчити студентів ефективно використовувати основні методи та матеріали для створення декоративних та прикладних виробів, зокрема різні види фарб, текстури і техніки нанесення.

Практична реалізація проектів у декоративно-прикладному мистецтві, що включає створення мистецьких творів, декорування середовища, виготовлення інтер'єрних вставок та виставкових елементів. Курс спрямований на максимальне розкриття творчого потенціалу студентів і підготовку їх до професійної діяльності в галузі декоративно-прикладного мистецтва.

Очікувані результати навчання:

Знати:

- Основи проектування в декоративно-прикладному мистецтві та оформленні середовища.
- Техніки та матеріали для створення декоративних виробів.
- Принципи і технології виготовлення інтер'єрних вставок і виставкових елементів.

Вміти:

- Проводити передпроектні дослідження та збирати інформацію для реалізації проектів.

- Розробляти концепції та створювати художні проекти.
- Використовувати різні техніки і матеріали для виготовлення декоративних і прикладних виробів.
- Адаптувати свої навички до специфічних завдань і вимог ринку.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Професійна майстерність» передбачає інтеграцію знань, умінь, розуміння та навичок, здобутих за допомогою таких дисциплін, як: “Композиція”, “Реставрація творів декоративно-прикладного мистецтва”, “Технологія та матеріалознавство”, “Комп’ютерне проектування”, “Проектування творів декоративно-прикладного мистецтва”. Ефективність опанування дисципліни підвищується за рахунок засвоєння додаткових навчальних курсів, таких як: “Шрифти”, “Моделювання та конструювання”, “3D моделювання”. Взаємозв’язок із зазначеними дисциплінами забезпечує студентам цілісне розуміння художнього процесу, технічних аспектів створення творів мистецтва та розширення можливостей їхньої творчої реалізації.

Постреквізити. Засвоєння дисципліни «Професійна майстерність» створює основу для подальшого навчання та професійної діяльності у сфері декоративно-прикладного мистецтва. Вивчення цієї дисципліни є базою для набуття передбачених освітньою програмою компетентностей, необхідних для виконання художніх проектів, реалізації творчих задумів та адаптації до сучасних культурних і соціальних умов. Опановані знання та навички використовуються для написання здобувачем освіти кваліфікаційної роботи, а також для ефективного проходження виробничих практик. Дисципліна сприяє формуванню інноваційного мислення, творчої самореалізації та здатності розробляти комплексні мистецькі рішення, інтегруючи традиційні й сучасні підходи.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

У процесі опанування навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має сформувати такі компетентності та досягти відповідних програмних результатів:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері образотворчого й декоративно-прикладного мистецтва, а також реставрації художніх творів. Це передбачає інтеграцію теоретичних знань, практичних навичок і методологічних підходів для розв’язання нестандартних завдань, що характеризуються неоднозначністю умов, творчими викликами та необхідністю прийняття рішень в умовах обмеженості ресурсів або інформації.

Компетентність також охоплює вміння застосовувати міждисциплінарні підходи, враховувати культурний і історичний контекст, а також розробляти інноваційні рішення, спрямовані на створення або реставрацію художніх творів із дотриманням естетичних, технологічних і етичних принципів.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого,

декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 13. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності

По завершенні вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

Знати:

- Основи проектування в декоративно-прикладному мистецтві та оформленні середовища.
- Принципи композиції, симетрії та пропорцій у декоративно-прикладному мистецтві.
- Техніки та матеріали для створення декоративних виробів, зокрема деревообробку, текстиль, кераміку, метал.
- Методи виготовлення інтер'єрних вставок, виставкових конструкцій та елементів.
- Регіональні особливості декоративно-прикладного мистецтва Буковини, зокрема стилістичні й технологічні аспекти.
- Символіку, семантику та історичний розвиток орнаментальних мотивів у мистецтві.

Вміти:

- Проводити передпроектні дослідження, аналізуючи соціальний, історичний та культурний контекст проекту.
- Розробляти концепції художніх проектів, враховуючи естетичні та функціональні вимоги.
- Використовувати різні техніки декоративно-прикладного мистецтва для створення естетично значущих виробів.

- Адаптувати свої навички до специфічних завдань ринку, враховуючи сучасні тенденції та запити клієнтів.
- Створювати макети та прототипи інтер'єрних елементів, використовуючи комп'ютерні програми та ручну техніку.
- Організувати презентацію та популяризацію власних художніх робіт.

Володіти:

- Методологією аналізу художніх творів, включаючи декоративно-прикладне мистецтво.
- Практичними навичками у виготовленні виробів із дерева, текстилю, глини, металу тощо.
- Основами технік реставрації декоративно-прикладних виробів, зокрема із збереженням автентичності.
- Інструментами для адаптації традиційних орнаментів та мотивів у сучасний мистецький контекст.
- Вмінням інтегрувати елементи народного мистецтва у сучасне середовище: інтер'єрне оформлення, виставкові простори тощо.
- Компетенціями комунікації для ефективною взаємодії з митцями, майстрами, замовниками та експертами в галузі.

Компетенції, отримані в результаті вивчення дисципліни, є основою для:

- Формування професійних навичок, необхідних для реалізації творчих проєктів.
- Виконання кваліфікаційних робіт з декоративно-прикладного мистецтва.
- Ефективного проходження виробничих та педагогічних практик.
- Виконання наукових досліджень у сфері збереження культурної спадщини.
- Створення художніх проєктів, що сприяють популяризації мистецької спадщини Буковини.
- Розвитку творчої особистості, здатної до інноваційної діяльності у сфері мистецтва.

**Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни
Загальна інформація**

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	2025-2026	3,4,5,6,7,8	25	750		460				290		залік іспит
Заочна												

**Структура змісту навчальної дисципліни
3 семестр**

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лек ц.	прак./сем ін.	ла б.	і н д .	с.р.		лек ц.	прак./се м.	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Жіноча нагрудна краса			20			10						
Тема 2. Авторський проект дитячої іграшки			20			10						
Тема 3. Шпаклівка на університетську тематику			20			10						
Разом за ЗМ1			60			30						
Усього годин	90		60			30						

4 семестр

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лек ц.	прак./сем ін.	ла б.	і н д .	с.р.		лек ц.	прак./се м.	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Розпис орнаментальних мотивів на природних формах			20			10						
Тема 2. Лінійний тематичний розпис на дерев'яній основі			20			10						

Тема 3. Тематичний розпис дитячих іграшок			20			10						
Разом за ЗМ1			60			30						
Усього годин	90		60			30						

5 семестр

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лек ц.	прак./сем ін.	ла б.	і н д .	с.р.		лек ц.	прак./се м.	ла б.	ін д.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Розпис елемента природного походження з урахуванням формених та матеріальних особливостей			20			10						
Тема 2. Декоративний розпис елементів інтер'єру			20			10						
Тема 3. Розпис шопера на національну тематику			20			10						
Разом за ЗМ1			60			30						
Усього годин	90		60			30						

6 семестр

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	усього	у тому числі		усього	у тому числі	
		лек ц.	прак./сем ін.		лек ц.	прак./се м.

		лек ц.	прак./се мін.	ла б.	і н д .	с.р.		лек ц.	прак./с ем.	ла б	ін д	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Розпис серії елементів природного походження			20			10						
Тема 2. Декоративний розпис елементів індивідуального користування			20			10						
Тема 3. Багатоплановий розпис на склі			20			10						
Разом за ЗМ1			60			30						
Усього годин	90		60			30						

7 семестр

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лек ц.	прак./сем ін.	ла б.	і н д .	с.р.		лек ц.	прак./се м.	ла б	ін д	с.р. .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Розпис елементів інтер'єру подарункового призначення			20			10						
Тема 2. Розпис речей прикладного характеру			20			10						

Тема 3. Проект тематичного вігражу			20			10						
Разом за ЗМ1			60			30						
Усього годин	90		60			30						

8 семестр

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лек ц.	прак./сем ін.	ла б.	і н д	с.р.		лек ц.	прак./се м.	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Проектування та виготовлення меблів з українським національним колоритом.			10			20						
Тема 2. Експериментальне декорування предметів інтер'єру в українському стилі			10			30						
Тема 3. Апробація дипломного проекту з українським національним характером			20			30						
Разом за ЗМ1			40			80						
Усього годин	120		40			80						

Практичний зміст програми навчальної дисципліни 2 курс III семестр

Змістовий модуль 1.

Тема 1: Жіноча нагрудна прикраса

Склад та вимоги до завдання: Потрібно створити розпис модульного кольє, яке є частиною жіночої нагрудної прикраси. Завдання передбачає використання дерев'яних елементів та гуашевих фарб для створення декорованого кольє. Після розпису необхідно провести лакування для забезпечення довговічності і захисту декоративного елемента.

Мета завдання: Розвинути навички розпису на дерев'яних поверхнях, овоїти техніку роботи з модульними елементами прикрас і вдосконалити методи опорядження лаком.

Технічні вимоги:

- Матеріали: дерево, гуашеві фарби.
- Метод опорядження: лакування.

Критерії якості: Оцінюється здатність створювати багатоплановий ефект через використання трьох рівнів зображення, вміння працювати з акриловими фарбами для скла або спеціальними фарбами для вітражів, забезпечуючи чіткість і деталізацію кожного плану. Важливою частиною є точність передачі колірних та тональних нюансів, що допомагає створити глибину та об'єм композиції. Враховується також якість виконання техніки розпису, рівномірність фарбування та плавність переходів між кольорами, що забезпечує гармонійний вигляд роботи. Оцінюється також правильність оформлення роботи в раму, що має бути відповідно до формату роботи, та забезпечити захист скляної поверхні для довговічності експонування.

Тема 2. Авторський проект дитячої іграшки

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати авторський проект дитячої іграшки, що включає розпис на дереві. Завдання передбачає створення іграшки з урахуванням функціональності та естетики, а також технічного опорядження шляхом лакування для надійності та збереження деталі.

Мета завдання: Розвинути навички проектування та виготовлення дитячих іграшок, овоїти техніку розпису на дерев'яних елементах, забезпечити якісне завершення роботи через лакування.

Технічні вимоги:

- Матеріали: дерево, фарби для розпису.
- Метод опорядження: лакування.

Критерії якості: Оцінюється здатність створити авторський проект дитячої іграшки з урахуванням її функціональності та естетики, відповідно до вікових та практичних вимог. Важливою частиною є точність виконання розпису на дерев'яних елементах, що повинно поєднувати технічні навички та художній задум. Оцінюється також якість лакування як метод опорядження, що забезпечує не лише естетичний вигляд, але й довговічність іграшки, захист від пошкоджень та збереження кольору. Ретельно перевіряється правильність виконання кожної деталі, що має забезпечити безпеку та зручність використання іграшки.

Тема 3. Шпаклівка на університетську тематику

Склад та вимоги до завдання:

Потрібно виконати шпаклівку на університетську тематику, що включає створення декоративних елементів або панно з використанням шпаклівки. Завдання передбачає не тільки технічну точність нанесення шпаклівки, але й відповідність тематиці університету.

Мета завдання: Овоїти техніку шпаклівки як декоративного засобу, навчитися працювати з різними текстурами та формами на університетську тематику.

Технічні вимоги:

- Матеріали: шпаклівка, інструменти для нанесення.
- Тема: університетська тематика.

Критерії якості: Оцінюється вміння застосовувати техніку шпаклівки для створення декоративних елементів або панно, зокрема точність нанесення шпаклівки на різні поверхні,

використання інструментів для досягнення бажаної текстури та форми. Важливою складовою є відповідність роботі заданій університетській тематиці, що повинно проявлятися в концептуальності виконаного оформлення. Оцінюється також естетичний вигляд кінцевого продукту, гармонія кольорів, форма елементів, а також технічна завершеність роботи, що включає рівномірність нанесення шпаклівки та досягнення бажаного ефекту у відтінках та фактурі.

Практичний зміст програми навчальної дисципліни 2 курс IV семестр

Змістовий модуль 1.

Тема 1: Розпис орнаментальних мотивів на природних формах

Склад та вимоги до завдання: Потрібно здійснити розпис орнаментальних мотивів на природних формах, таких як камені, гілки, зрізи дерева та корені. Завдання передбачає вільну адаптацію композиції відповідно до "живої" форми матеріалу, що включає орнаментування природних елементів. Важливо створити презентаційне середовище для експонування готових робіт, яке підкреслить їх унікальність та інтеграцію з природними формами.

Мета завдання: Розвинути навички роботи з природними формами та адаптації орнаментальних мотивів до різних типів поверхонь. Поглибити знання у створенні презентаційного середовища для демонстрації декоративних елементів.

Технічні вимоги:

- Матеріали: камені, гілки, зрізи дерева, корені.
- Техніка: розпис орнаментальних мотивів.
- Метод: створення презентаційного середовища для експонування.

Критерії якості: Оцінюється вміння адаптувати орнаментальні мотиви до природних форм, що вимагає точності та уважності при нанесенні розпису на нерівні та природно змінені поверхні, такі як камені, гілки або зрізи дерева. Важливим критерієм є ефективність адаптації композиції, коли орнамент не тільки гармонійно виглядає, але й підкреслює особливості природних форм, зберігаючи їх унікальність. Оцінюється також естетичне оформлення презентаційного середовища, яке повинно демонструвати готові роботи в контексті природного оточення, а також збереження природної естетики через відповідне розташування та оформлення для експонування.

Тема 2. Лінійний тематичний розпис на дерев'яній основі

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати лінійний тематичний розпис на дерев'яній основі відповідно до проекту, розробленого в попередньому семестрі. Завдання включає реалізацію класичного форматування та точне відтворення раніше розроблених концепцій.

Мета завдання: Застосувати навички лінійного розпису на дерев'яних основах, відточити техніку роботи згідно з проектними вимогами, розвивати творчий підхід у реалізації класичних форматів.

Технічні вимоги:

- Матеріали: дерев'яна основа, фарби для розпису.
- Форматування: класичне.
- Техніка: лінійний розпис.

Критерії якості: Оцінюється точність виконання лінійного розпису, зокрема рівність ліній, чіткість контурів та відповідність кольорів, що забезпечують гармонійне поєднання

елементів. Важливим критерієм є вміння реалізувати проектні вимоги, дотримуючись концепції, розробленої на попередньому етапі, що включає правильне використання класичного форматування та техніки лінійного розпису на дерев'яній основі. Також оцінюється технічна якість роботи, що полягає в правильному нанесенні фарб, їх стійкості на дерев'яній поверхні та відсутності дефектів у виконанні, що впливає на довговічність та естетичний вигляд кінцевого результату.

Тема 3. Тематичний розпис дитячих іграшок

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати тематичний розпис дитячих іграшок відповідно до проектів, розроблених в першому семестрі. Завдання включає нанесення декоративних елементів та патернів на іграшки, що забезпечить їх естетичний вигляд та відповідність дитячій тематиці.

Мета завдання: Розвинути навички тематичного розпису на дитячих іграшках, оволодіти технікою створення декоративних елементів, що відповідають дитячій тематиці, і забезпечити якість та безпеку готової продукції.

Технічні вимоги:

- Матеріали: дитячі іграшки, фарби для розпису.
- Тема: відповідно до проектів першого семестру.

Критерії якості: Оцінюється якість виконаного розпису, зокрема точність нанесення декоративних елементів і патернів, що відповідають дитячій тематиці, а також правильне використання кольорів і технік для створення привабливого та безпечного оформлення. Важливим є відповідність розпису проекту, розробленому на попередньому етапі, що забезпечує збереження єдиного стилю та інтеграцію елементів на кожній іграшці. Також оцінюється естетичний вигляд готової продукції, включаючи рівномірність нанесення фарб, відсутність дефектів та забезпечення безпеки при використанні іграшок, що є критичним для їх використання дітьми.

Практичний зміст програми навчальної дисципліни 3 курс V семестр

Змістовий модуль 1.

Тема 1: Розпис елемента природного походження з урахуванням формених та матеріальних особливостей

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати розпис зрізу дерева з урахуванням формених та матеріальних особливостей основи. Розпис має бути виконаний у стилістиці університету, що відображає його характер та ідентичність. Завдання включає створення презентаційного середовища для експонування, яке підкреслить оригінальність і художню цінність роботи.

Мета завдання: Розвинути навички розпису на природних матеріалах, адаптувати композицію до специфіки природної основи та створити ефективне презентаційне середовище для демонстрації роботи.

Технічні вимоги:

- Матеріали: зріз дерева.
- Тема: стилістика університету.
- Метод: розпис з урахуванням формених та матеріальних особливостей основи.
- Оформлення: створення презентаційного середовища для експонування.

Критерії якості: Оцінюється точність адаптації орнаментів і малюнків до природної форми зрізу дерева, що вимагає врахування природних вигинів і текстури матеріалу, а також здатність творчо інтегрувати ці особливості в університетську стилістику. Оцінюється якість нанесення фарб, рівність та точність ліній, а також гармонія кольорів, що підкреслюють індивідуальність університету. Важливим є також ефективність створення презентаційного середовища, яке не лише забезпечує стабільність і безпеку експонування, але й підкреслює художню цінність і унікальність роботи, створюючи оптимальні умови для сприйняття.

Тема 2. Декоративний розпис елементів інтер'єру

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати декоративний розпис елементів інтер'єру на основі проекту попереднього семестру. Завдання включає розробку та реалізацію декоративної вставки в інтер'єр, яка підкреслить художні рішення та функціональність простору.

Мета завдання: Застосувати навички декоративного розпису для створення елементів інтер'єру, розвивати уміння інтегрувати декоративні елементи в загальне оформлення простору.

Технічні вимоги:

- Матеріали: елементи інтер'єру.
- Тема: декоративний розпис за проектом попереднього семестру.
- Метод: реалізація декоративної вставки в інтер'єр.

Критерії якості: Оцінюється точність виконання декоративного розпису згідно з проектом попереднього семестру, а також здатність органічно інтегрувати цей розпис в інтер'єр, враховуючи кольорові рішення та стилістичну цілісність. Важливо, щоб розпис підкреслював функціональність простору та гармонійно поєднувався з іншими елементами оформлення. Оцінюється також естетичний вплив роботи на атмосферу інтер'єру та її здатність створювати потрібний емоційний настрій. Крім того, важливо враховувати практичні аспекти виконання розпису, зокрема його довговічність та стійкість до умов експлуатації в інтер'єрі.

Тема 3. Розпис шопера на національну тематику

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати розпис шопера на національну тематику, зокрема, створити рослинну композицію. Завдання включає використання технік розпису для відтворення національних мотивів, які відображають культурні особливості та стиль.

Мета завдання: Розвинути навички розпису на текстильних поверхнях, освоїти техніку створення тематичних рослинних композицій та підкреслити національні особливості в оформленні.

Технічні вимоги:

- Матеріали: шопер, фарби для текстилю.
- Тема: національна тематика, рослинна композиція.
- Метод: розпис на текстильній поверхні.

Критерії якості: Оцінюється точність передачі національних мотивів, зокрема відповідність рослинної композиції традиційним культурним ознакам та символіці, а також технічна якість розпису на текстильній поверхні, зокрема рівномірність нанесення фарб та їх стійкість. Важливою є здатність створити виразне оформлення, який органічно поєднується з шопером, підкреслюючи його естетичні якості, а також гармонійність кольорової палітри та композиційної структури. Оцінюється також загальний вигляд розпису, який має бути естетично привабливим і відповідати національним традиціям.

Практичний зміст програми навчальної дисципліни 3 курс VI семестр

Змістовий модуль 1.

Тема 1: Розпис серії елементів природного походження

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати розпис серії елементів природного походження, таких як камені, корені, зрізи дерева та інші природні матеріали. Робота має враховувати формені та матеріальні особливості основи, забезпечуючи гармонійне поєднання розпису з природним виглядом матеріалів. Завдання включає також створення презентаційного середовища для експонування роботи, яке підкреслить художню цінність та особливості кожного елемента.

Мета завдання: Розвинути навички розпису на різноманітних природних матеріалах, адаптувати композицію до специфіки основи та створити ефективне презентаційне середовище для демонстрації роботи.

Технічні вимоги:

- Матеріали: камені, корені, зрізи дерева та інші природні матеріали.
- Метод: розпис з урахуванням формених та матеріальних особливостей основи.
- Оформлення: створення презентаційного середовища для експонування.

Критерії якості: Для цього завдання важливо забезпечити максимально природне поєднання розпису з матеріалом, щоб не порушити його природну текстуру та форму. Оцінюється техніка нанесення малюнка, яка повинна бути тонкою та точною, враховуючи особливості кожного природного елемента. Акцент на розпис має бути на деталях і гармонії з природними лініями, фактурами та відтінками, при цьому не перебивати загальний вигляд матеріалу. У презентаційному середовищі слід акцентувати увагу на тому, щоб кожен елемент виглядав органічно та підкреслював унікальність натурального матеріалу.

Тема 2. Декоративний розпис елементів індивідуального користування

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати декоративний розпис на елементах індивідуального користування відповідно до проекту попереднього семестру. Завдання включає в себе реалізацію розпису на предметах, що використовуються в повсякденному житті, з акцентом на індивідуальність і функціональність.

Мета завдання: Застосувати навички декоративного розпису для створення функціональних і естетичних елементів індивідуального користування, підкреслити індивідуальний підхід та творчий підхід до кожного проекту.

Технічні вимоги:

- Матеріали: предмети індивідуального користування.
- Тема: декоративний розпис на основі проекту попереднього семестру.
- Метод: реалізація розпису відповідно до індивідуальних вимог.

Критерії якості: Для виконання цього завдання важливо зберігати баланс між естетичним виглядом та функціональністю виробу. Розпис на предметах індивідуального користування має не лише прикрашати, а й підкреслювати їх практичну роль у повсякденному житті. Техніка нанесення малюнка повинна бути чистою та міцною, враховуючи, що ці предмети зазнаватимуть певного використання (наприклад, часто митися, носити тощо). Оцінюється здатність оформлення бути не лише естетично привабливим, а й зручним у використанні. Кожен елемент має відображати індивідуальність користувача, одночасно виконуючи свою функцію.

Тема 3. Багатоплановий розпис на склі

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати багатоплановий розпис на склі, з акцентом на пошук колірних та тональних нюансів тематичної композиції. Завдання

передбачає створення трьохпланового розпису, що демонструє вміння роботи з прозорими та кольоровими шарами на скляній поверхні.

Мета завдання: Розвинути навички багатопланового розпису, оволодіти техніку роботи з кольоровими та прозорими шарами на склі, а також удосконалити вміння передавати складні колірні та тональні нюанси.

Технічні вимоги:

- Розмір: 40x50 см (можливе незначне змінення формату).
- Матеріали: фарби для скла.
- Метод: багатоплановий розпис на склі.
- Оформлення: робота в рамі.

Критерії якості: Для виконання цього завдання важливо зберігати чіткість у передачі кольорів та тональних відтінків, оскільки багатоплановий розпис на склі дозволяє створювати ефекти прозорості, глибини і світлових відображень. Різні шари фарб для скла повинні взаємодіяти таким чином, щоб кожен план не лише виглядав окремо, але й органічно вписувався в загальну композицію. Вибір кольорів, а також точність нанесення фарб на різні шари дозволяють створити необхідну глибину та динамічність у роботі. Оцінка буде зосереджена на тому, як художник працює з прозорими та кольоровими шарами, зберігаючи композиційну цілісність та деталізацію.

Практичний зміст програми навчальної дисципліни 4 курс VII семестр

Змістовий модуль 1.

Тема 1: Розпис елементів інтер'єру подарункового призначення

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати розпис елементів інтер'єру, що має подарункове призначення, з акцентом на тематику ювілею університету. Завдання включає стилізоване зображення образу університету на склі за допомогою акрилових або вітражних фарб. Розпис має відображати символіку та ідентичність університету, бути естетично привабливим та функціональним як подарунковий елемент.

Мета завдання: Розвинути навички стилізації та створення тематичного розпису, враховуючи специфічні вимоги до подарункових елементів інтер'єру. Завдання також сприяє закріпленню умінь роботи з акриловими та вітражними фарбами.

Технічні вимоги:

- Матеріали: скло, акрилові або вітражні фарби.
- Метод: стилізоване зображення на склі.
- Оформлення: елементи інтер'єру подарункового призначення.

Критерії якості: Для цього завдання важливо створити розпис, який би не лише відображав символіку університету, але й підкреслював важливість ювілейної події. Вибір матеріалу — скло — дозволяє ефективно використовувати акрилові або вітражні фарби для створення світлових ефектів та глибини в композиції. Важливо дотримуватися рівноваги між художньою складовою та функціональністю роботи, адже це елементи інтер'єру, що повинні бути естетично привабливими, але й корисними як подарункові предмети. Оцінка роботи буде зосереджена на точності передачі університетської символіки, естетичному оформленні та якості фарбового покриття.

Тема 2. Розпис речей прикладного характеру

Склад та вимоги до завдання: Потрібно виконати розпис на предметах прикладного характеру, таких як тарелі, набори ложок, мисники, бочівки, оправы для книг та інші подібні елементи. Розпис здійснюється за проектом попереднього семестру, що передбачає реалізацію тематичних і декоративних задумів на обраних предметах.

Мета завдання: Закріпити навички декоративного розпису на предметах прикладного характеру, зосередитися на точності та естетичності виконання відповідно до проекту попереднього семестру.

Технічні вимоги:

- Матеріали: тарелі, набори ложок, мисники, бочівки, оправы для книг тощо.
- Метод: декоративний розпис за проектом попереднього семестру.
- Оформлення: предмети прикладного використання.

Критерій якості: Завдання на декоративний розпис на предметах прикладного характеру спрямоване на розвиток точності виконання та вміння працювати з різними матеріалами. Це може бути цікава можливість поєднати естетику і функціональність, створюючи вироби, які не лише привабливі на вигляд, але й виконують свою основну функцію. Для досягнення хорошого результату варто зосередитися на вмінні інтегрувати декоративні елементи в загальний художній вигляд предмету, зберігаючи при цьому його практичність. Оцінка буде зосереджена на відповідності виконаного проекту, естетичному вигляді готових виробів та функціональності предметів у повсякденному житті.

Тема 3. Проект тематичного вітражу

Склад та вимоги до завдання: Потрібно створити проект тематичного вітражу з прив'язкою до релігійних святкувань та чіткою національно-етнічною приналежністю. Завдання включає розробку вітражу, що відображає національні та релігійні теми, зокрема, розпис чайника, як частину проекту.

Мета завдання: Розвинути навички проектування вітражу, адаптувати композицію до релігійної та національної тематики, працюючи над втіленням специфічних художніх і технічних вимог.

Технічні вимоги:

- Матеріали: вітражні фарби, скло.
- Метод: тематичний вітраж з національною та релігійною приналежністю.
- Оформлення: проект вітражу, включаючи розпис чайника.

Критерій якості: Завдання на створення проекту тематичного вітражу з акцентом на релігійні святкування та національну приналежність дає можливість поєднати традиції, символіку та сучасні художні підходи. Оскільки вітражі зазвичай мають глибокий символічний зміст і часто використовуються в релігійних або історичних контекстах, це завдання вимагає уважного підходу до деталей, а також вміння адаптувати композицію під специфічні культурні та релігійні мотиви. Розпис чайника, як частина проекту, може стати чудовим доповненням, яке допоможе візуально з'єднати релігійну тематику з побутовими предметами. Оцінка буде зосереджена на правильній інтерпретації національних та релігійних мотивів, їх естетичному втіленні в проекті, а також на якості виконання вітражу і чіткому вираженні теми через форму та колір.

Практичний зміст програми навчальної дисципліни 4 курс VIII семестр

Змістовий модуль 1.

Тема 1: Проектування та виготовлення меблів з українським національним колоритом.

Мета: Розвинути навички проектування та виготовлення меблів, зокрема через відновлення української національної ідеї та традицій, використовуючи національні елементи оформлення та техніки.

Тема: Створення меблевого виробу, який відображає українські національні традиції, мотиви та стилі.

Техніки:

- Проектування з урахуванням національних орнаментів і символіки.
- Використання традиційних українських технік (вишивка, різьблення).
- Вибір матеріалів і фінішної обробки, які відповідають українському стилю.

Очікуваний результат: Студенти повинні представити меблевий виріб, що відображає український національний колорит. Має бути готова документація з кресленнями, описом використаних технік та матеріалів, а також роз'ясненням, як цей проект відображає

українські традиції та стиль.

Критерії якості: Оцінюється відповідність меблевого виробу українським національним традиціям через використання орнаментів, символіки та традиційних технік (вишивка, різьблення), а також якість матеріалів і фінішної обробки. Важливою частиною є наявність документації з кресленнями, описами технік і матеріалів, а також пояснення, як проєкт відображає український стиль та традиції.

Тема 2: Експериментальне декорування предметів інтер'єру в українському стилі

Мета: Розвинути навички декорування з акцентом на відновлення українських традицій і колориту, освоїти техніки, що відображають національні елементи.

Тема: Декорування предметів інтер'єру або меблів з використанням українських традиційних технік та мотивів.

Техніки:

- Декупаж та розпис з українськими орнаментами.
- Комбінування національних матеріалів та технік.
- Впровадження традиційних українських кольорів і символіки.

Очікуваний результат: Студенти повинні створити декоровані предмети інтер'єру, що відображають український стиль і традиції. Оцінюватиметься оригінальність, якість виконання, ефективність використаних технік і збереження національного колориту.

Критерії якості: Оцінюється оригінальність та якість виконання декорованих предметів інтер'єру, що відображають український стиль через використання технік декупажу та розпису з українськими орнаментами, а також комбінацію традиційних матеріалів і кольорів. Важливим є збереження національного колориту та ефективність використаних технік.

Тема 2: Апробація дипломного проєкту з українським національним характером

Мета: Здійснити апробацію дипломного проєкту, виготовивши і продемонструвавши роботу, що базується на українських національних традиціях і мотивах, підготуватися до захисту дипломної роботи.

Тема: Виготовлення та демонстрація виробу на основі проєкту з попереднього семестру, з акцентом на український національний колорит і традиції.

Техніки:

- Виготовлення прототипу з урахуванням українських традицій.
- Оформлення і презентація роботи з акцентом на національні елементи.
- Оцінка та вдосконалення за зворотним зв'язком, що враховує національний контекст.

Очікуваний результат: Студенти повинні представити готовий виріб, що відповідає українському стилю та традиціям, і підготувати його до демонстрації як частину підготовки до дипломної роботи. Має бути подана детальна документація з описом, як проєкт відображає українські національні традиції, а також зворотний зв'язок від викладачів для подальшого вдосконалення.

Критерії якості: Оцінюється виготовлення прототипу дипломного проєкту, що відображає українські національні традиції, з детальною документацією та презентацією. Студенти повинні продемонструвати готовий виріб, враховуючи національний контекст, та отримати зворотний зв'язок для вдосконалення проєкту перед захистом дипломної роботи.

Тематика семінарських занять – не передбачено навчальним планом

Тематика практичних занять

2 курс 3 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Жіноча нагрудна прикраса	20
2	Авторський проект дитячої іграшки	20
3	Шпаклівка на університетську тематику	20
	Разом	60

2 курс 4 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розпис орнаментальних мотивів на природних формах	20
2	Лінійний тематичний розпис на дерев'яній основі	20
3	Тематичний розпис дитячих іграшок	20
	Разом	60

3 курс 5 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розпис елемента природного походження з урахуванням формених та матеріальних особливостей	20
2	Декоративний розпис елементів інтер'єру	20
3	Розпис шопера на національну тематику	20
	Разом	60

3 курс 6 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розпис серії елементів природного походження	20
2	Декоративний розпис елементів індивідуального користування	20
3	Багатоплановий розпис на склі	20
	Разом	60

4 курс 7 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розпис елементів інтер'єру подарункового призначення	20
2	Розпис речей прикладного характеру	20
3	Проект тематичного вітражу	20
	Разом	60

4 курс 8 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Проектування та виготовлення меблів з українським національним колоритом.	10
2	Експериментальне декорування предметів інтер'єру в українському стилі.	10
3	Апробація дипломного проекту з українським національним характером.	20
	Разом	40

Тематика лабораторних занять – не передбачено навчальним планом

Самостійна робота студента

2 курс 3 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Комплексна колективна робота. Розпис інтер'єрної стіни 5х2 м. Матеріал емульсійні барвники, акрилові фарби.	15
2	Розпис елемента мілітарної діяльності. Нанесення патріотичного розпису на боеприпаси. Розпис гільз від боеприпасів. Матеріал акрилові фарби.	15
	Разом	30

2 курс 4 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Витинанка великого розміру нестандартного формату з прив'язкою до відзначення свят весняного циклу. Розмір 2х3 м. Матеріал: папір цупкий, кольоровий.	15
2	Створення об'ємної, тривимірної композиції в стилі паперопластики. Розмір 50х60. Матеріал: папір кольоровий.	15
	Разом	30

3 курс 5 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Багатоплановий розпис на склі. Матеріали: скло 3мм, вітражні фарби. Розмір 50х60.	15
2	Батік. Матеріали: шовк, варби для батіку. Розмір 40х60.	15
	Разом	30

3 курс 6 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Народна іграшка. Лялька мотанка. Матеріали: тканини, полімерна глина, акрилові фарби. Розмір: 50 см.	15
2	Панно з природніх матеріалів. Матеріали: емульсійні барвники, акрилові фарби, природні матеріали. Розмір: 40х50	15
	Разом	30

4 курс 7 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розпис елементів гардеробу. Розпис на сумці, ремені, капелюсі. Матеріал: акрилові фарби по тканині.	15
2	Розробка брендваної продукції. Друк емблем та логотипів на предметах різних за матеріальністю: одяг, чашки, візитки, банера, головні убори.	15
	Разом	30

4 курс 8 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розробка ілюстрації. Виконання ілюстрації на твердій, фанерній основі. Матеріал: акрилові фарби, барвники. Розмір: 40x50	30
2	Декоративний розпис на стіні. Розпис інтер'єрної стіни 2x2 м. Матеріал емульсійні барвники, акрилові фарби.	50
	Разом	80

Детальне методичне забезпечення самостійної роботи студентів за кожною темою навчальної дисципліни **“Професійна майстерність”** представлено у системі електронного навчання Moodle ([Професійна майстерність](#))

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни “Професійна майстерність”

У курсі використовується комплексний підхід до оцінювання навчальних досягнень студентів, що забезпечує всебічну і точну оцінку їхніх знань і навичок

Види контролю

- Контрольні роботи та тестування: Ці інструменти застосовуються для перевірки теоретичних знань студентів, зокрема розуміння основних концепцій та принципів декоративно-прикладного мистецтва. Тестування може охоплювати як вибіркові питання, так і завдання на аналітичне мислення.

- Оцінка готових та комплексних робіт: Включає аналіз завершених проєктів, що демонструють технічні вміння та творчі здібності студентів. Комплексні роботи інтегрують різні техніки і матеріали, що дозволяє оцінити рівень майстерності та здатність студента до креативного вирішення завдань.

- Аналіз спільних проєктів: Оцінює здатність студентів до колективної роботи, ефективної комунікації та спільного розв'язання творчих завдань. Це сприяє розвитку навичок командної взаємодії та управління проєктами.

- Презентації та захист проєктів: Включає оцінювання навичок студентів у підготовці та проведенні презентацій, що демонструють їхні результати, уміння аргументувати та захищати власні рішення, а також здатність до конструктивної критики.

- Індивідуальні творчі роботи: Оцінюють особисту творчість студентів, їхній індивідуальний стиль та новаторський підхід до створення декоративних виробів. Ці роботи дозволяють студентам продемонструвати свою унікальність та творчий потенціал.

Такий підхід до оцінювання дозволяє отримати комплексну картину навчальних досягнень студентів, забезпечуючи адекватну оцінку їхньої підготовки та готовності до професійної діяльності в сфері декоративно-прикладного мистецтва.

Форми контролю

Поточний контроль є ключовим компонентом навчального процесу, що забезпечує систематичне і всебічне оцінювання студентів протягом семестру. Цей контроль здійснюється через різноманітні форми, які включають як усні, так і письмові завдання. Тестування використовується для перевірки теоретичних знань студентів і їхньої здатності застосовувати ці знання на практиці. Письмові роботи, такі як есе і реферати, дозволяють студентам продемонструвати глибоке розуміння теми, аналізувати інформацію і формувати власні висновки. Творчі роботи, що передбачають створення декоративних виробів із застосуванням різних технік і матеріалів, оцінюються за критеріями креативності, технічної майстерності та відповідності заданим умовам. Поточний контроль також включає індивідуальні консультації та обговорення виконаних завдань, що дозволяє викладачеві надати конструктивний фідбек і визначити подальші напрямки розвитку студентів.

Підсумковий контроль проводиться на завершальному етапі семестру і має на меті загальну оцінку знань і навичок студентів. Цей контроль може включати формальне тестування у вигляді заліку або екзамену, яке перевіряє знання студентів на основі всього матеріалу, вивченого протягом семестру. Крім того, можливий комплексний екзамен, який оцінює вміння студентів застосовувати знання в різних контекстах. Захист кваліфікаційної роботи також є важливою формою підсумкового контролю, що демонструє рівень професійної майстерності та здатність до самостійної роботи. Підсумкове оцінювання здійснюється комісією, складеною з кваліфікованих викладачів, що гарантує об'єктивність і точність оцінювання, а також відображає загальний рівень засвоєння навчального матеріалу студентами.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за семестр з дисципліни, становить 100. З них 60 балів студент має можливість заробити під час семестру за виконання поточних завдань, включно із самостійною роботою. Наприклад, якщо в семестрі передбачено три завдання, кожне з них оцінюється в 20 балів. Решта 40 балів присвоюються за підсумкову атестацію у вигляді іспиту, який проводиться наприкінці семестру.

Таким чином, для досягнення максимального результату студенту необхідно систематично працювати протягом семестру, виконувати всі передбачені завдання і якісно підготуватися до іспиту.

Критерії оцінювання поточної роботи як складової частини всього комплексу завдань (максимум 20 балів):

1-5 балів:

- Робота виконана частково або має суттєві недоліки.
- Ідейна частина відсутня або слабо виражена, відсутня оригінальність.
- Практичне виконання низької якості: неточності у техніці, помилки у пропорціях, невідповідність заявленим розмірам чи масштабу.
- Відсутнє спілкування з викладачем під час роботи над проектом.
- Використання літератури або історичних джерел є мінімальним або відсутнє.

5-10 балів:

- Робота має завершений вигляд, але демонструє стандартний підхід без вираженої новизни.
- Ідейна складова є, але недостатньо опрацьована або вимагає уточнення.
- Практичне виконання відповідає базовим вимогам, але є дрібні помилки в техніці чи деталях.
- Спілкування з викладачем епізодичне, студент не використовує повною мірою отримані рекомендації.

- Література та історичний контекст використовувалися, але поверхово.

10-15 балів:

- Робота добре опрацьована, має чітку ідею та частково демонструє оригінальність.
- Практичне виконання відповідає технічним вимогам: точність пропорцій, масштаб і техніка відповідають поставленим завданням.
- Студент активно взаємодіяв із викладачем, враховував поради та коригував свою роботу в процесі виконання.
- Дослідження літератури та історичного контексту проведене, що відображено у роботі.

15-20 балів:

- Робота має високий рівень завершеності, демонструє глибоку ідею, творчий підхід та новизну.
- Практичне виконання бездоганне: точність техніки, детальність, відповідність розмірам, масштабу та поставленим цілям.
- Студент регулярно консультувався з викладачем, показуючи високий рівень професійного зростання та вміння враховувати рекомендації.
- Використання літератури та історичних джерел є ґрунтовним, що підкреслює розуміння історичного розвитку декоративно-прикладного мистецтва і його впливу на створення роботи.

Загальна оцінка враховує:

- Ідейність роботи та її відповідність заявленій концепції.
- Якість і точність практичного виконання.
- Ступінь використання рекомендацій викладача.
- Глибину вивчення літератури, джерел та історичного контексту.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів.

Самостійна робота оцінюється в контексті загальної роботи студента і є логічним продовженням або етапом аудиторної діяльності. Вона має бути тісно пов'язана з матеріалом, розглянутим на заняттях, та свідчити про поглиблене розуміння теми та здатність до самостійного виконання завдань.

Критерії для оцінки самостійної роботи: чіткість виконання завдання, дотримання заданих технік і матеріалів, рівень оригінальності і креативності, глибина дослідження і розуміння теми, обґрунтованість рішень та своєчасність виконання.

Під час оцінювання самостійних завдань студентів враховуються такі аспекти: самостійність і креативність, що включає аналіз, генерацію ідей, новизну підходу до розв'язання проблеми та аргументованість; доступність, наочність та перевіряність отриманих результатів і даних; використання первинних джерел, системність, достовірність поданого матеріалу, грамотність і стилістика, яка забезпечує зрозумілість тексту та матеріалів і легкість їх сприйняття; а також логічність викладу і коректність посилань на використану літературу та джерела.

Оцінювання завдань для самостійної роботи студентів здійснюється в процесі поточного та підсумкового контролю.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни «Професійна майстерність»

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної**

освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

(<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-for-malnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>);

«Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6)

(<https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvannia-rezul-na-vch-zdobuvachiv.pdf>).

Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/>).

Згідно рішення кафедри (Протокол № _____ від https://docs.google.com/document/d/1pLsnwalu2HmrWohL3u55_KVXBgyc736H/edit#heading=h.6kdsnvwgb0rq) викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта»

Зарахування результатів неформальної освіти

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Наприклад, Студент пройшов 10-річний курс «Основи композиції: створення орнаментів» на платформі Coursera (<https://www.coursera.org/learn/design-fundamentals>) та отримав відповідний сертифікат. За цей студент може отримати **10 балів** з теми «Художні основи створення декоративних мотивів» (модуль 1).

Якщо студент пройшов 2-річний курс, наприклад, «Креативний підхід до традиційного розпису» на платформі Prometheus, і має сертифікат, він отримує **2 бали**, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (екзамену) з навчальної дисципліни «Професійна майстерність» розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: [Професійна майстерність](#)

Форма проведення – усна/автоматизований тест у системі електронного навчання Moodle¹.

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен - 40 балів.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамену) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Заключний етап оцінювання курсу "Професійна майстерність" включає залік або іспит наприкінці кожного семестру, відповідно до структури навчального плану. Оцінювання

¹

базується на результатах виконання практичних завдань та самостійних проєктів, що були визначені для кожного семестру.

Оцінка студентів проводиться комісією з 3-5 викладачів, що називається переглядом. Це обов'язковий етап для художньої освіти, адже лише в такому форматі можливо дати якісну оцінку творчим здібностям студентів в умовах нинішніх реалій мистецтва та тенденцій його розвитку. Критерії оцінювання включають як технічні навички, так і креативний підхід до виконання завдань, а також ефективність використання фізичних матеріалів та програмного забезпечення.

Після завершення оцінювання проводиться обговорення результатів роботи зі студентами. Це відкритий формат дозволяє студентам краще зрозуміти свої досягнення та помилки, отримати конструктивний фідбек від викладачів і визначити напрямки для подальшого вдосконалення. Також обговорення допомагає студентам усвідомити свої сильні та слабкі сторони і підготуватися до подальших практичних завдань у наступних семестрах.

Критерії оцінювання під час заліку або іспиту (максимум 40 балів)

1. Від 1 до 10 балів: Загальна ідейна концепція та виконання робіт

- Роботи студентів не демонструють чіткої ідейної лінії або концептуальної єдності між різними завданнями.
- Відсутність оригінальності в роботах, ідеї виглядають поверхневими, часто повторюють застарілі чи загальновідомі концепти без творчої новизни.
- Студент не враховує особливості декоративно-прикладного мистецтва в контексті культурних традицій Буковини або загальних мистецьких тенденцій.
- Завдання виконані, але без належного розуміння зв'язку між теорією та практикою.
- Практична частина робіт виглядає неповною або неякісно виконаною, є очевидні помилки або неточності у виконанні.

2. Від 10 до 20 балів: Технічна реалізація та відповідність матеріалам

- Технічна реалізація робіт не відповідає заявленим вимогам курсу: неправильне використання технік або матеріалів.
- Роботи мають численні недоліки, такі як неакуратні шви, неопрятність в обробці матеріалів, або помітні дефекти у деталях.
- Виконання завдань має незавершену ідею, хоча деякі елементи виконані належним чином.
- Вибір матеріалів не завжди адекватний до теми роботи або до призначення виробу.
- Роботи демонструють базові навички виконання, але ще потребують удосконалення технічних аспектів.

3. Від 20 до 30 балів: Історичний контекст та творчий підхід

- Роботи студентів демонструють глибоке розуміння історичного та культурного контексту декоративно-прикладного мистецтва, зокрема, традицій Буковини.
- Враховані сучасні тенденції в мистецтві та оформленні середовища, а також зв'язок з історією та культурою регіону.
- Роботи виконані з оригінальними ідеями, що інтегрують традиційні мотиви в сучасний контекст.
- Оцінюється здатність студента до самостійного творчого пошуку, однак робота все ще може бути частково недосконалою.
- Застосування різних технік і матеріалів на достатньому рівні, хоча є можливості для подальшого вдосконалення.

4. Від 30 до 40 балів: Повна реалізація ідей, високий рівень виконання та теоретична підготовка

- Роботи студентів демонструють повну та завершену концептуальну ідейність. Усі три аудиторні роботи та дві самостійні завдання формують єдину творчо обґрунтовану серію, з яскраво вираженою оригінальністю.
- Технічне виконання на високому рівні: точність, деталізація, акуратність у виготовленні виробів.
- Студент розуміє та застосовує історичний контекст, глибоко вивчає матеріал, розглядаючи вплив культурних, етнічних та соціальних аспектів на мистецькі традиції.
- Роботи виконані з використанням інноваційних підходів, адаптації стародавніх мотивів до сучасних художніх тенденцій.
- Студент демонструє високу здатність до самостійної роботи, ефективно комунікує з викладачем, бере участь у обговореннях і має чітке уявлення про теоретичну та практичну частину курсу.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «зараховано» – якщо студент набрав 90–100 балів, демонструє глибоке та всебічне розуміння курсу, здатність застосовувати теоретичні знання до виконання практичних завдань, відмінно володіє техніками декоративно-прикладного мистецтва та оформлення. Студент вільно інтегрує знання про матеріали та технології, самостійно генерує ідеї, виявляючи високу креативність у виконанні завдань, дотримуючись історичних та культурних аспектів роботи, демонструє високий рівень виконання та завершеності проектів.

B, C – «зараховано» – якщо студент набрав 70–89 балів, впевнено знає курс та рекомендовану літературу, добре володіє практичними навичками. Студент здатен виконувати практичні завдання, враховуючи більшість вимог, але може мати незначні помилки або неточності в розробці та виконанні проекту. Його роботи демонструють основні принципи проектування, хоча в деяких аспектах виконання можуть бути незначні недоліки або недостатня увага до деталей.

D, E – «зараховано» – якщо студент набрав 50–69 балів, має базові знання курсу, але не завжди правильно застосовує теоретичні та практичні знання під час виконання завдань. Студент може не повністю зрозуміти концепцію завдання або допускати неточності в реалізації проекту. Його роботи вимагають додаткових коригувань, часто йому не вистачає впевненості в

застосуванні технік або виборі матеріалів. Недостатня увага до деталей та деякі проблеми в інтерпретації ідей також можуть знижувати загальний рівень виконання.

FX – «не зараховано» з можливістю перескладання – якщо студент набрав 35–49 балів, демонструє слабе володіння теоретичними знаннями курсу, має проблеми з виконанням практичних завдань. Студент не завжди точно розуміє вимоги завдань, що призводить до значних помилок у виконанні робіт. Відсутність глибокого аналізу, неточності в розробці та виконанні робіт, а також недостатня самостійність у роботі над проектами можуть бути причиною низької оцінки.

F – «не зараховано» з обов’язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не володіє необхідними знаннями курсу та не може виконати практичні завдання на належному рівні. Студент не опанував основні поняття, методи і технології, що застосовуються в декоративно-прикладному мистецтві та оформлення. Його роботи демонструють повну відсутність самостійності, креативності та виконання завдань з належною точністю, відсутність основних навичок і знань, необхідних для виконання курсу. Часті пропуски лекцій та практичних занять також негативно впливають на результат.

Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку 2 курс 3 семестр

Поточне тестування та самостійна робота									Залік	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T1	T2		
20	20	20							40	100

Приклад для заліку 2 курс 4 семестр

Поточне тестування та самостійна робота									Залік	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T1	T2		
20	20	20							40	100

Приклад для екзамену 3 курс 5 семестр

Поточне тестування та самостійна робота									Залік	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T1	T2		
20	20	20							40	100

Приклад для заліку 3 курс 6 семестр

Поточне тестування та самостійна робота									Залік	Сума
---	--	--	--	--	--	--	--	--	-------	------

Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T1	T2	40	100
20	20	20								

Приклад для заліку 4 курс 7 семестр

Поточне тестування та самостійна робота										Залік	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T1	T2		40	100
20	20	20									

Приклад для заліку 4 курс 8 семестр

Поточне тестування та самостійна робота										Залік	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T1	T2		40	100
20	20	20									

Зразок критерій до змістових модулів

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)								Кількість балів (екзамен)	Сумарн а к-ть балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
		5	4	4	5	5	5		
Критерії для ЗМ 1		Критерії для ЗМ 2						Критерій до екзамену	

<p>Студент повинен продемонструвати креативність, точність виконання, здатність до самостійної роботи, дотримання технологічних та естетичних вимог, а також вміння аргументувати вибір матеріалів та методів у контексті заданої теми.</p>	<p>Завдання повинно показувати глибоке розуміння технік і матеріалів, вміння комбінувати традиційні та інноваційні підходи, відповідність художнім вимогам, а також демонструвати вміння адаптувати теоретичні знання до практичного виконання з урахуванням функціональності та естетики.</p>	<p>Оцінка іспиту базується на здатності студента чітко і логічно застосовувати теоретичні знання, аналізувати практичні завдання, аргументовано викладати рішення та демонструвати глибоке розуміння матеріалу курсу.</p>	
---	--	---	--

Питання для самоконтролю та контролю навчальних досягнень студента з навчальної дисципліни "Професійна майстерність"

1. Які основні етапи розвитку декоративно-прикладного мистецтва на Буковині?
2. Як технічні і стилістичні особливості буковинського народного мистецтва впливають на сучасне декоративне мистецтво?
3. Що таке декоративно-прикладне мистецтво, і в чому полягає його роль у культурному розвитку регіону?
4. Які основні матеріали використовуються для виготовлення декоративно-прикладних виробів, і як правильно їх обирати для різних технік?
5. Як символіка орнаментів у буковинському мистецтві взаємодіє з культурними та етнічними традиціями?
6. Охарактеризуйте основні типи орнаментів у народних ремеслах Буковини.
7. Які види декоративних вставок та виставкових елементів використовуються в сучасному оформленні інтер'єрів?
8. Як впливає історичний контекст на розвиток декоративно-прикладного мистецтва Буковини?
9. Які методи проектування та технології застосовуються при виготовленні декоративних виробів?
10. Як правильно організувати робочий процес при створенні декоративно-прикладних виробів?
11. Що таке реставрація творів декоративно-прикладного мистецтва, і які технології при цьому застосовуються?
12. Як застосовуються сучасні технології у проектуванні декоративно-прикладних виробів?
13. В чому полягає різниця між декоративним та прикладним мистецтвом?
14. Як адаптувати традиційні елементи буковинського мистецтва до сучасних художніх вимог?
15. Які принципи та підходи використовуються в проектуванні інтер'єрних елементів?
16. Яким чином вивчення історії декоративно-прикладного мистецтва допомагає у створенні сучасних художніх проектів?

17. Які переваги та недоліки використання різних матеріалів у декоративно-прикладному мистецтві?
18. Як визначити якість та художню цінність декоративно-прикладного виробу?
19. Які фактори впливають на вибір матеріалів для виконання проекту в контексті технічних вимог та екологічності?
20. Як можна використати знання про народні ремесла в сучасних художніх проектах для збереження культурної спадщини?

Методи та освітні технології навчання

У курсі "Професійна майстерність" використовуються різноманітні освітні технології та методи навчання для забезпечення комплексного розвитку студентів у сфері декоративно-прикладного мистецтва. Основний акцент зроблено на поєднанні сучасних цифрових технологій із традиційними практиками.

Студенти отримують можливість вивчати та використовувати сучасні програмні продукти для оформлення, такі як Adobe Creative Suite та SketchUp. Це дозволяє їм створювати цифрові макети та проекти, що є важливим етапом перед практичною реалізацією. Водночас впровадження інструментів віртуальної реальності (VR) та розширеної реальності (AR) допомагає студентам взаємодіяти зі своїми проектами в іммерсивному середовищі, покращуючи творчий процес.

Курс акцентує увагу на практичних заняттях, де студенти працюють із фізичними матеріалами, такими як фарби, текстури, деревина, скло, для створення декоративних виробів. Це включає виконання різних видів розписів, аплікацій та декорування, що є ключовими для сучасного оформлення і декоративного мистецтва. Комбінація теоретичних лекцій та практичних майстер-класів забезпечує глибоке розуміння матеріалу та розвиток практичних навичок.

Методи навчання включають проектно-орієнтоване навчання, де студенти працюють над реальними проектами, що дозволяє їм застосовувати теоретичні знання на практиці. Практичні заняття з використанням фізичних матеріалів допомагають студентам набути досвіду в створенні реальних декоративних виробів. Також застосовуються колективна робота для обміну ідеями та індивідуалізація навчання, що дає можливість кожному студенту розвивати свій особистий творчий стиль.

Викладання дисципліни передбачає створення портфоліо, яке демонструє різноманітність і рівень навичок студентів у галузі декоративно-прикладного мистецтва. Це сприяє індивідуальному розвитку та дозволяє кожному студенту знайти свій унікальний шлях у професійній діяльності.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.

Рекомендована література

Фахова (основна)

1. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну. - К., 2006.
2. Сергієнко Л. В. Декоративно-прикладне мистецтво: основи технік і технологій. - Львів, 2010.
3. Мельник І. О. Історія і теорія декоративного мистецтва. - Київ, 2015.
4. Robin Williams. "The Non-Designer's Design Book." - Peachpit Press, 2014.
5. Paul Rand. "Design, Form, and Chaos." - Yale University Press, 1993.
6. Josef Albers. "Interaction of Color." - Yale University Press, 2006.
7. James Gurney. "Color and Light: A Guide for the Realist Painter." - Andrews McMeel Publishing, 2010.

Допоміжна

1. Чекалова Г. О. Техніки декоративного живопису. - Київ, 2012.
2. Кравченко А. П. Основи композиції в декоративному мистецтві. - Харків, 2011.
3. Літвінова І. М. Введення в декоративно-прикладне мистецтво. - Львів, 2015.
4. Петренко О. Г. Художні техніки: теорія та практика. - Київ, 2017.
5. Шевченко М. В. Історія декоративних технік. - Чернівці, 2014.
6. Тимошенко В. В. Основи кольорознавства в декоративному мистецтві. - Одеса, 2013.
7. Дяченко С. М. Традиції та інновації в декоративно-прикладному мистецтві. - Київ, 2016.
8. Романенко Ю. І. Техніка живопису і розпису. - Львів, 2018.
9. Mariyka P. "Textile Design: Principles, Advances, and Applications." - Routledge, 2017.
10. Ellen Lupton. "Thinking with Type: A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, & Students." - Princeton Architectural Press, 2014.

Інформаційні ресурси

1. www.ukr-print.net
2. www.pinterest.com
3. <http://book.tr200.net/v.php?id=1970151> 2.

Правила техніки безпеки для студентів в аудиторії професійної майстерності.

1. Загальні вимоги до безпеки:
 - Усі студенти повинні проходити інструктаж з техніки безпеки перед початком практичних занять.
 - Обов'язково дотримуватись усіх інструкцій викладача і неухильно виконувати вимоги безпеки, зазначені в навчальному матеріалі.
2. Використання хімічних матеріалів:
 - При роботі з фарбами, розчинами, лаками та іншими хімічними матеріалами слід користуватися особистими засобами захисту, такими як рукавички і маски.
 - Фарби, лаки та розчинники повинні використовуватись тільки в добре провітрюваних приміщеннях для уникнення вдихання шкідливих парів.
 - Уникайте контакту хімічних матеріалів з шкірою і очима. У разі випадкового контакту, негайно промийте ділянки водою і зверніться за медичною допомогою.

3. Обережність при роботі з ріжучими інструментами і гострими елементами:
- Всі ріжучі інструменти (ножиці, ножі, різці) повинні бути в робочому стані і правильно зберігатися в спеціальних контейнерах або підставках після використання.
 - Не використовуйте зламані або пошкоджені інструменти, оскільки це підвищує ризик травмування.
 - Під час роботи з ріжучими інструментами слід звертати увагу на те, щоб руки та інші частини тіла не потрапляли в зону можливого контакту з лезом.
4. Безпека при роботі з матеріалами:
- При роботі зі склом, деревом і іншими матеріалами, що мають гострі краї або уламки, використовуйте захисні рукавички та окуляри.
 - Скляні та керамічні елементи слід обережно транспортувати і обробляти, щоб уникнути розколів і подряпин.
5. Обробка інструментів і матеріалів:
- Пензлі, олівці та інші інструменти повинні бути очищені і зберігатися в чистоті. Забруднені інструменти можуть призвести до появи неякісних результатів роботи і навіть до небезпеки для здоров'я.
 - Не використовуйте інструменти для цілей, для яких вони не призначені. Наприклад, не застосовуйте пензлі для нанесення матеріалів, не призначених для цього.
6. Дотримання порядку і чистоти:
- Після завершення роботи в аудиторії обов'язково прибирайте за собою, утилізуючи відходи відповідно до правил екологічної безпеки.
 - Переконайтеся, що всі матеріали та інструменти повернені на місце, і робоче місце залишене в чистому стані.
7. Захист навколишнього середовища:
- Своєчасно утилізуйте відходи, такі як залишки фарб, розчинників, картонів і пластикових упаковок, відповідно до встановлених норм і екологічних вимог.
 - Під час роботи з матеріалами, що можуть забруднити середовище, намагайтеся мінімізувати їхнє використання і обережно ставитися до відходів.
8. Екстрені ситуації:
- У випадку нещасного випадку або аварії, негайно повідомте викладача або відповідального за безпеку.
 - Ознайомтесь з розташуванням аптечок першої допомоги і протипожежних засобів в аудиторії.

Ці правила техніки безпеки повинні дотримуватися всіма студентами для забезпечення їхнього здоров'я і безпеки, а також для підтримання порядку і чистоти в навчальному середовищі.